

Unutarnja revizija u SAPARD Agenciji

5. Seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru

Zagreb, 10. - 11. prosinca 2009.

Vesna Matijašević, SAPARD agencija

SADRŽAJ

- SAPARD – uspostava strukture za provedbu programa
- Akreditacijski kriteriji
- SUR – zaposleni, edukacija
- Aktivnosti unutarnje revizije
- Suradnja unutar i izvan Agencije

Počeci uspostave SAPARD agencije

- lipanj 2004. - Europsko vijeće potvrđuje RH kao državu kandidatkinju za članstvo
- Rujan/listopad 2004. - EK ponudila RH korištenje predpristupnog programa za poljoprivredu -SAPARD (pomoć rješavanju problema strukturnog prilagođavanja poljoprivrednog sektora i ruralnih područja = priprema za članstvo)
- RH prihvatila ponudu i akcijski plan uspostave SAPARD agencije do konca 2005. godine
- Započelo programiranje – Plan ruralnog razvoja

Uspostava SAPARD agencije

- Cilj: razviti administrativnu i funkcionalnu strukturu za operativnu provedbu SAPARD mjera = priprema za uspostavu Agencije za plaćanje mjera ZPP kad RH postane članica
- EK misije praćenja uspostave SAPARD agencije
- SAPARD agencija 2006. = jedna uprava u MPRRR (tada MPŠVG)
- Akreditacija:
  - nacionalna (30/03/2006)
  - EU (29/09/2006)

Struktura za provedbu SAPARD programa (1)

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje - državni dužnosnik odgovoran za financijsko upravljanje

Nacionalni fond = nadležno tijelo koje:

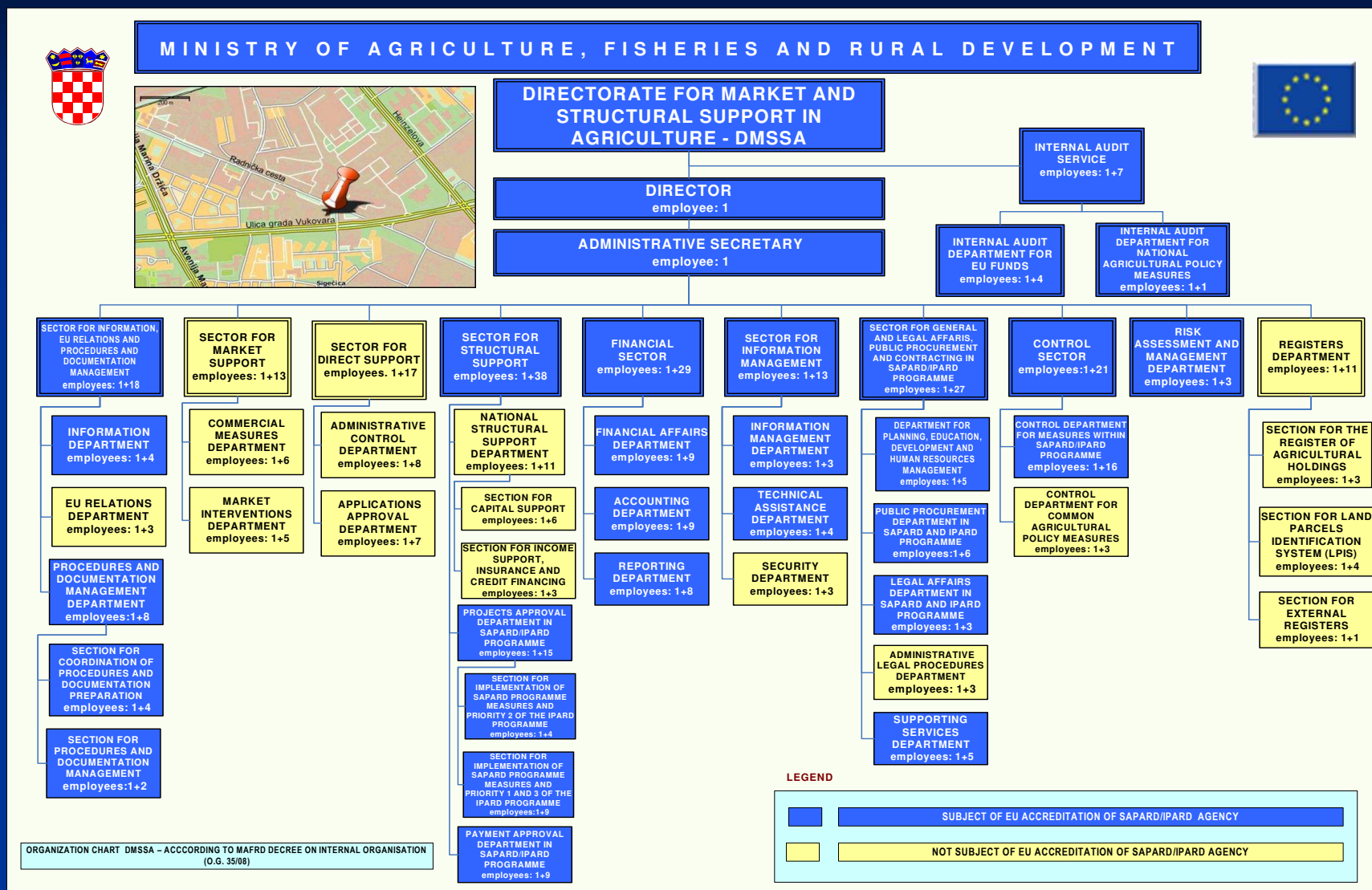
- ❖ izdaje, nadzire i povlači akreditaciju SAPARD agenciji
- ❖ imenuje Tijelo za ovjeravanje rada SAPARD agencije

Tijelo za ovjeravanje - ovjerava financijska izvješća i izvještava o sustavu upravljanja i kontrola

Struktura za provedbu SAPARD programa (2)

- **Upravna direkcija** - administrativno tijelo unutar državne administracije koje rukovodi operativnim programiranjem i nadzorom SAPARD programa
- **SAPARD agencija** - provedbeno tijelo nadležno za odabir projekata, ugovaranje, odobrenje plaćanja i plaćanje u okviru programa SAPARD

Organizacijska struktura Agencije (2009)

Kriteriji za akreditaciju (MAFA)

- pisane procedure
- razdvajanje ovlasti (odobrenje projekta, kontrola na terenu, plaćanje)
- pretprojektno odobravanje i provjera prije plaćanja (administrativna i kontrola na terenu)
- postupci plaćanja
- računovodstveni postupci
- računalna sigurnost
- **unutarnja revizija**, i, ako je to primjereno, odredbe o javnoj nabavi.

MAFA, odjeljak A, Članak 14.

Funkcije i kriteriji za akreditaciju SAPARD agencije – Odredbe vezane za UR (1)

- osigurati postojanje unutarnje revizije (osigurati da sustav unutarnjih kontrola učinkovito djeluje)
- UR - neovisna od drugih odjela i slat će izvještaje izravno višem rukovodstvu Agencije
- Provjerit će i verificirati da usvojene procedure osiguravaju usklađenost s MAFA-om, da su računi točni, provjereni i pravodobni
- Verifikacije mogu biti ograničene (odabrane mjere i pod-mjere, uzorke transakcija)
- plan revizije mora osigurati da su sva značajna područja, odjeli i delegirane funkcije, pokrivena za razdoblje ne duže od tri godine

MAFA, odjeljak A, Članak 14.

Funkcije i kriteriji za akreditaciju SAPARD agencije – Odredbe vezane za UR (2)

- UR će djelovati prema međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima,
- svoj će rad evidentirati u radnim dokumentima,
- Revizijski planovi i izvještaji bit će na raspolaganju
  - Tijelu za ovjeravanje rada SAPARD agencije,
  - zastupnicima i valjano opunomoćenim predstavnicima EK za potrebe financijskih revizija te u svrhu ocjenjivanja učinkovitosti funkcije UR

Sektorski sporazum (IPARD) i CR 885/2006 – odredbe vezane za UR (1)

- SUR - neovisna o ostalim odjelima i izvješćuje izravno najvišem rukovodstvu
- Provjerava prikladnost usvojenih postupaka i sustava upravljanja i kontrole te njihovih promjena kako bi se osiguralo:
  - da je poštivanje sporazuma provjereno,
  - da funkcioniranje sustava na podređenim razinama djeluje učinkovito
  - da su računi točni, potpuni i pravovremeni

Sektorski sporazum (IPARD) i CR 885/2006 – odredbe vezane za UR (2)

- plan revizije osigurava da su sva značajna područja, uključujući odjele i tijela odgovorna za odobrenje i one odjele i tijela kojima su funkcije dodijeljene, pokrivena u razdoblju koje ne prelazi pet godina.
- Može uključivati neke ex-post/naknadne provjere transakcija, ali moraju biti više usredotočene na učinkovitost i uspješnost sustava i organizacije

Sektorski sporazum (IPARD) i CR 885/2006 – odredbe vezane za UR (3)

- UR - u skladu s međunarodno prihvaćenim principima revizije,
- Aktivnosti UR evidentiraju se u radnoj dokumentaciji
- Rezultat su izvješća i preporuke koje su upućene najvišem rukovodstvu

Sektorski sporazum (IPARD) i CR 885/2006 – odredbe vezane za UR (4)

- Planovi i izvješća moraju biti dostupni:
  - tijelu nadležnom za reviziju,
  - ovlaštenim službenicima ili predstavnicima DNA-a i NDO-a,
  - predstavnicima EZ

kako bi mogli obaviti financijske revizije te u svrhu ocjenjivanja učinkovitosti funkcije unutarnje revizije

Služba za unutarnju reviziju

- Osnovana kao Odjel 2004. godine (Uredba, NN 42/04)
- Operativna od 4Q 2005
  - zaposleni

Godina	Zaposleni
2005.	1 + 3
2006.	1 + 3
2007.	1 + 4
2008.	1 + 5
2009.	1 + 4
2010.	1 + 3

Osnovna izobrazba revizora

- u organizaciji MF, SHJ:
  - 2004. – dvije revizorice
  - 2005. – jedna revizorica
  - 2006. – jedna revizorica
  - 2007. – jedna revizorica
  - 2008. – jedna revizorica

Ostale edukacije

- Edukacije vezane za specifična područja SAPARD/IPARD programa
  - Kontrola na terenu
  - IACS/LPIS
  - Mjere ruralnog razvoja
  - .....
- Edukacije u organizaciji IIA
- Nepravilnosti
- Javna nabava – primjena PRAG-a

Strateški plan (1)

- Sukladno MAFA-i: trogodišnji
- Sukladno Sektorskom sporazumu (IPARD) i CR 885/2006: petogodišnji
- Izvori informacija:
  - Procjena rizika
  - Akcijski planovi rukovodstva
  - Bilješke s Kolegija
  - Upute o obveznim revizijama (revizije samoprocjene, re-performance revizije)

Strateški plan (2)

- Sadržaj:
  - Uvod
  - Vizija, svrha i strateški ciljevi Agencije
  - Misija i djelokrug rada UR
  - Analiza stanja u SUR-u
  - Strateški ciljevi UR
  - Akcijski plan
  - Dodaci: lista procesa i aktivnosti, lista mjera ZPP...

Godišnji plan (1)

- Temelji za pripremu godišnjeg plana:
  - Procjena rizika SUR-a + procjena rizika rukovodstva i plan upravljanja rizicima
  - Akcijski plan rukovodstva:
    - planirano uvođenje novih mjera (IPARD, ZPP) – planiranje verifikacijskih revizija (samoprocjene)
    - Planirani termini raspisivanja natječaja za prikupljanje IPARD prijava – planiranje re-performance revizija
  - Planiranje ne-revizijskog vremena: GO, bolovanja, edukacije, sastanci, obveze tijekom vanjskih revizijskih misija.....

Godišnji plan (2)

- Sadržaj godišnjeg plana:
  - Uvod
  - Plan revizija i ostalih aktivnosti SUR-a
  - Procjena potreba UR
  - Plan edukacija

Preporuke i provedba preporuka

- Provedeno 28 revizija
  - samoprocjena – 6,
  - praćenje preporuka – 4,
  - re-performance – 4,
  - ostale – 14
- Ukupni broj danih preporuka: 286

Suradnja SUR-a s rukovodstvom (1)

- Ravnatelj odobrava planove
- Planovi se pripremaju/mijenjaju sukladno akcijskim planovima rukovodstva – ravnatelj odobrava izmjene plana
- Periodično i godišnje izvještavanje ravnatelja o provedenim aktivnostima SUR-a
- Prihvaćanje preporuka i odgovor na preporuke supotpisuju ravnatelj i načelnici revidiranih sektora/odjela

Suradnja SUR-a s rukovodstvom (2)

- Dogovaranje oko prijava koje su u uzorku pojedine revizije u slučaju da su u isto vrijeme potrebne za rad u nekom od odjela
- Obavljanje posebnih pregleda na zahtjev ravnatelja – potpora ravnatelju za donošenje odgovarajućih odluka
- Pomoć rukovodstvu u pripremi i provedbi procjene rizika i upravljanja rizicima

Suradnja SUR-a s rukovodstvom (3)

- Korištenje dokumenata rukovodstva o procjeni i upravljanju rizicima za planiranje aktivnosti UR
- Provedba ankete kod revidiranih subjekata tijekom unutarnje procjene za dobivanje informacije o percepciji rukovodstva o revizijskim aktivnostima koje SUR provodi
- Sudjelovanje na Kolegijima agencije
- Davanje mišljenja o postupcima/odlukama za koje SUR smatra da je potrebnim upozoriti rukovodstvo

Suradnja izvan agencije

- NDO i NF
- Tijelo za ovjeravanje (ARPA)
- Revizori EK – odjel J5
- SHJ
- Kolege unutarnji revizori

Korištene kratice

- **DNA** – dužnosnik nadležan za akreditaciju
- **NDO** – nacionalni dužnosnik za ovjeravanje
- **NF** – nacionalni fond
- **ZPP** – zajednička poljoprivredna politika
- **MAFA** – višegodišnji sporazum o financiranju (Sporazum između zemlje korisnice i EK, koji utvrđuje detaljna pravila za financijsko upravljanje i praćenje SAPARD programa na decentraliziranoj osnovi)

Korištene kratice

- **Sektorski sporazum** – sporazum RH – EK o pravilima za suradnju i financijsko upravljanje u okviru IPARD programa
- **IACS** – Integrirani administrativni kontrolni sustav (Integrated Administrativ Control System)
- **LPIS** – sustav za identifikaciju zemljišnih čestica (Land Parcel Identification System)

Korištene kratice

- MPRRR – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- MPŠVG – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva